

ELSZÁMOLÁS SZAKMAI RÉSZÉNEK FORMANYOMTATVÁNYA

Evl. 2014. máj. 5.

Kedvezményezett neve és székhelye: Bibó István Szakkollégium a Felelős Értelmiségért Alapítvány

Támogatási szerződés iktatószáma: AL/645-6/2013

Program vagy tevékenység elnevezése: Tanulmánykötet a hírközlés ágazat fejlődéséről a piacnyitás óta alkalmazott versenyjogi intézkedések tükrében, kötetbemutató, szakmai konferencia

A kapcsolattartó neve: dr. Tar Adrienn

A program vagy tevékenység befejezésének határideje: 2014. április 25.

- 1. Ismertesse a program vagy tevékenység megvalósításának menetét, írja le a végrehajtás egyes lépéseit! Sorolja fel a megvalósításában közreműködőket! A program vagy tevékenység végrehajtása mennyiben segítette a résztvevők tudományos előmenetelét?**

A Bibó István Szakkollégium hallgatói egy, a magyar versenyjogi szabályozás aktuális változásait elemző tanulmánykötet megírására és kiadására vállalkoztak. A tanulmánykötet megírását 2013 őszén egy kutatószeminárium készítette elő (a szeminárium diasorát mellékeljük). A kurzus oktatói dr. Szántó Tibor és dr. Kőmíves Attila a Morley Allen and Overy Ügyvédi Iroda ügyvédei, dr. Fejes Gábor és dr. Marosi Zoltan, az Oppenheim Ügyvédi Iroda ügyvédei, és dr. Nagy Csongor István, a Szegedi Tudományegyetem docense voltak.

A kötet és a kutatószeminárium témája a piacnyitás hatásainak elemzése volt a magyar hírközlési szektorban. A megvalósításban résztvevő hallgatók névsora: Fekete Máté, Kántor Zsófia, Mándoki Adrienn, Torma Gergely, Trombitás Mónika, Vallyon Emese és Vittay Melinda.

A félév során a hallgatók négyalkalmas szemináriumi foglalkozáson szereztek a témában alapismereteket, majd választott konzulenseik (dr. Kőmíves Attila, dr. Nagy Csongor István, dr. Szántó Tibor) témavezetése mellett dolgozták ki tanulmányaikat. 2014 tavaszán a hallgatók Vallyon Emese és Vittay Melinda főszervezési tevékenysége mellett megszervezték az egynapos konferenciává bővített kötetbemutató rendezvényt, melyre 2014. április 25-én került sor az Ybl Palota (cím: 1053 Budapest, Károlyi u. 12.) Dísztermében. A hallgatók e szakmai rendezvényt az egyetemen és a szakkollégium partnerei számára hirdették intenzíven, e célra nyomtatott plakátokkal, meghívókkal, e-mail-es megkeresésekkel, illetve közösségi oldalakon. A rendezvény 50 fő részére került megszervezésre, amely létszám egyrészt bővül a hallgatók, előadók és meghívottak, másrészt pedig a rendezvényről utóbb értesülők számával, ugyanis a kötetbemutató elhangzotokról a <http://bibo.elte.hu/> és az <http://arsboni.hu/> oldalon várható szakmai beszámoló megjelenése.

2. Részletesen ismertesse és egyben értékelje a program vagy tevékenység eredményeit!
- szakmailag / tudományos szempontból;

A Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központja támogatásával és együttműködésében alakult meg 2011-ben a Szakkollégium versenyjogi kutatócsoportja, amelynek eredményei az *"Aktuális kérdések a piacliberalizáció területén 2011"* című kötetben kerültek publikálásra. A kutatócsoport tagjai a jelen pályázat támogatásával folytatták munkájukat, és a 2011-ben vizsgált témák közül kiemelték a hírközlési piac viszonyait. A kutatásban résztvevő hallgatók a projekt első szakaszában szemináriumi foglalkozások keretében dolgozták fel a vizsgálandó szektorban jelentkező trendeket, kihívásokat. Ezt követően a hallgatók az oktatók segítségével kiválasztották saját kutatási területüket, majd a projekt második szakaszában gyakorló versenyjogászok és oktatók közreműködésével, velük folyamatosan konzultálva készítették el tanulmányaikat.

A vizsgált területek között szerepelt általában a távközlési liberalizáció, az állami támogatások jelensége, a Jelentős Piaci Erő, valamint speciális területként a postai szolgáltatások és a mobilpiacon megfigyelt jelenségek, a közelmúlt eseményei.

A kutatómunka eredményeként rendszerező jellegű tanulmányok születtek, amelyek az esetleíró, elemző jelleg mellett a vizsgált területek megoldandó kérdéseire is kitérnek. A tanulmányok a kötetbe rendezve egy meghatározott koncepciót mutatnak, melynek részeként bemutatásra kerülnek a hírközlési piac liberalizációjának előzményei, a kezdeti problémák és a jelenlegi kihívások. A kutatómunka és az annak eredményeképpen megszületett kötet így átfogó képet ad az olvasó számára a hírközlési ágazat liberalizációjának magyar- és európai sajátosságairól.

A 2014. április 25-én megrendezett konferencián kettő kerekasztal-beszélgetést szerveztünk, amelyek átfedésben voltak a kutatócsoport tagjai által vizsgált kérdésekkel is. A témákat igyekeztünk úgy kiválasztani, hogy azok egyfajta gyűjtőpontként egyrészt minél több tanulmányhoz kapcsolódjanak, másrészt mind aktuális, mind elméleti kérdéssel is foglalkozzanak.

Az első kerekasztal-beszélgetés a „nemzeti bajnok” intézményére fókuszálva a teljesen liberalizált piacon egy szereplő megerősítésének, az állam versenyképességének erősítésének kérdéskörét vizsgálta.

Kapcsolódó tanulmányok:

- Mindig két postás csenget? - A postapiaci liberalizáció helyzete Magyarországon
- Költhetünk rá? – Az állami támogatások megengedhetősége a szélessávú fejlesztések megvalósítása körében az Európai Unióban
- Korlátok között a versenyért – A hazai JPE szabályozás múltja és jelene
- A távközlési liberalizáció kezdetei Magyarországon
- Godot-ra várva – Az állami mobilszolgáltató piacra lépésének versenyjogi aspektusai

A panel tagjai a beszélgetés során vizsgálták a „nemzeti bajnok” intézményének versenyjogilag releváns közgazdasági hátterét; az intézmény szabályozását az Európai Unióban, az egyes tagországokban, valamint egyes Európán kívüli államok versenyjogában; elemezték és értékelték az aktuális magyar szabályozást különös tekintettel a versenytörvény

aktuális változásaira; de, lege ferenda javaslatokat fogalmaztak meg az intézmény szabályozásával kapcsolatban. A beszélgetés során arra a kérdésre keresték a választ, hogy a „nemzeti bajnok” intézménye, mint az optimális iparági szerkezet kialakításának egyik eszköze milyen szabályozási környezetben tudja leginkább megvalósítani feladatát, ez a szabályozás milyen kapcsolatban álljon a jelenlegi szabályozás keretében a fúziókontroll és a piaci regulátor intézményével.

A második kerekasztal-beszélgetés a piaci szereplők száma és a verseny közötti kapcsolatot vizsgálta, elsősorban a hírközlési piac sajátosságaira koncentrálna.

Kapcsolódó tanulmányok:

- Fúziókontroll a tagállami mobilpiacokon – különös tekintettel a Bizottság Case No. COM/M.6497 H3G Austria/Orange Austria ügyben hozott döntésére
- Godot-ra várva – Az állami mobilszolgáltató piacra lépésének versenyjogi aspektusai

Alapkérdésként merült fel, hogy versenyzőbbek-e a többszereplős piacok az általános gazdasági érdekű szolgáltatások területén, jobb-e a négy szereplő, mint a három (elsősorban közgazdasági szempontból), illetve milyen szerepet tölt be a hatóság ennek befolyásolásában. A közgazdasági szempontú vitaindító és az ennek eredményeképpen kialakult vita eredményeképpen a hallgatóság számára kirajzolódtak a hírközlési piacok legfrissebb trendjei. A beszélgetés konklúziójaképpen a résztvevők egyértelmű álláspontja az volt, hogy a „több jobb” mítosza a versenyjogban egyértelműen megdőnteni látszik, a többszereplős piacok nagyobb fokú hatékonysága nem kezelhető egyértelmű doktrínaként, a kérdés mindig egyedi mérlegelés és empirikus tények értékelésének függvénye.

- a célkitűzésekkel összefüggésben;

A programnak kettős célja volt: egyrészt egy tanulmánykötet megírása, másrészt szakmai előadássorozat és kötetbemutató konferencia szervezése, amelyek a szakma képviselői, mind hallgatók érdeklődésére is számot tartanak a hírközlés ágazat fejlődés területén a piacnyitástól alkalmazott versenyjogi intézkedések tükrében.

A rendezvényeink nyitottak voltak, szemináriumi foglalkozásainkon valamennyi versenyjogi alapismeretekkel rendelkező szakkollégista részt vehetett. A programot záró konferencián való részvételre szintén lehetőséget biztosítottunk a versenyjog iránt érdeklődő joghallgatók és gyakorló szakemberek számára, és igyekeztünk azt minél szélesebb körben (egyetemen, a szociális median keresztül, valamint közvetlen megkeresések útján) reklámozni. A konferencián az előadások elhangzását követően a közönség kérdéseivel aktívan bekapcsolódott a felvetett kérdések továbbgondolásába.

- újszerűség bemutatása:

A kutatómunka sajátossága volt, hogy az abban résztvevő hallgatók és a versenyjog területén jártas gyakorló jogászok együttműködésére épült. A hallgatók így az elméleti ismereteikre alapozva a jogszabályokat, eseteket a konzulensük által javasolt szempontok alapján, gyakorlatorientált módszertannal elemezheték.

A hírközlési piac és a versenyjog kapcsolata nem tartozik szorosan az egyetemen oktatott törzsanyagba, így a hallgatói kutatómunka és a kérdés több szempontból való megvizsgálása újszerű eredménnyel járt. A tanulmányok sajátossága továbbá, hogy azok (a történeti

áttekintés után) a liberalizáció legújabb történetével foglalkoznak, napi aktualításokat vizsgálnak. Végül, a záró tanulmány szélesebbre tekintve kifejezetten az Európai Bizottság gyakorlatára fókuszál, amelynek kontextusában újszerű tanulságok vonhatók le a magyar hírközlési piacra nézve is.

- a továbbfejlesztés lehetőségei:

Míg a három évvel ezelőtti kutatócsoport munkája során kézenfekvőnek tűnt, hogy szűkítés útján (egy ágazat kiválasztásával) lehetne lehetőség a piacliberalizációval kapcsolatos kutatómunka továbbfejlesztésére, a jelenlegi munka során újból általánosabb kérdések merültek fel a hallgatókban. A közszolgáltatások versenyjogi szabályozása az Európai Unióban és Magyarországon, az általános gazdasági érdekű szolgáltatások finanszírozása és támogatása olyan aktuális téma, amely a gazdasági válság kitörése nyomán egyre markánsabb helyet követelt magának az európai versenypolitikában. A kutatócsoport meglátása szerint egy résztema alapos feldolgozásával, azaz a jelen kötettel közelebb került ezen általános dilemmák megértéséhez, és tekintettel a Lisszaboni Szerződés által bevezetett újításokra az általános gazdasági érdekű szolgáltatások kezelésével kapcsolatban, ebben az irányban lát leginkább lehetőséget a továbbfejlesztésre. Emellett a kutatómunka jog és közgazdaságtan határterületein mozogva újabb aspektusokat tárhat fel.

- az eredmények hasznosításának lehetőségei:

A *"A verseny hálójában - Aktuális versenyjogi kérdések a hírközlés liberalizációja terén"* című tanulmánykötetet eljuttatjuk az ország valamennyi egyetemére és szakkollégiumába, ahol jogi és közgazdaságtudományi ismereteket oktatnak. Szintén eljuttatjuk a kötetet a T. Versenyhivatal mellett a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, a versenyjog területén működő ügyvédi irodák valamint számos könyvtár (így például az Országos Széchényi Könyvtár, az Országgyűlési Könyvtár, a Szabó Ervin Könyvtár, ügyvédi kamarák könyvtára) számára.

A kutatócsoport keretében készült tanulmányok jó kiindulási pontot jelentenek tudományos diákköri dolgozatok, szakdolgozatok megírása során a szerzők számára.

3. Sorolja fel, és mellékelten csatolja a programmal vagy tevékenységgel (azok eredményeivel) összefüggésben született tanulmányokat, kiadványokat, publikációkat, előadásokat, stb.!

A programban résztvevő szakkollégisták az alábbi tanulmányokat készítették el kutatásaik eredményeként:

Fekete Máté: Mindig két postás csenget? - A postapiaci liberalizáció helyzete Magyarországon

Kántor Zsófia - Torma Gergő: Költhetünk rá? Az állami támogatások megengedhetősége a szélessávú fejlesztések megvalósítása körében az Európai Unióban

Mándoki Adrienn: Korlátok között a versenyért - A hazai JPE szabályozás múltja és jelene

Trombitás Mónika: A távközlési liberalizáció kezdetei Magyarországon

Vittay Melinda: Godot-ra várva - Az állami mobilszolgáltató piacra lépésének versenyjogi aspektusai

Vallyon Emese: Fúziókontroll a tagállami mobilpiacokon – különös tekintettel a Bizottság Case No. COM/M.6497 H3G Austria/Orange Austria ügyben hozott döntésére

A tanulmányok *"A verseny hálójában - Aktuális versenyjogi kérdések a hírközlés liberalizációja terén"* című kötetben kerültek publikálásra. A kötet ISBN száma: 978-963-88700-6-3. A tanulmánykötetből 400 példány került kinyomtatásra, amelynek 30 darab tiszteletpéldányát mellékelten benyújtjuk.

4. Mutassa be, hogy a program vagy tevékenység megvalósítása mennyiben felel meg az eredeti munkatervnek (ütemezés, eredmények, esetleges eltérések indokai, különös tekintettel a támogatási szerződés módosítása nélkül végrehajtottakra)!

A program megvalósítása javarészből követte az eredeti munkatervet. Az őszi félév során a Bibó István Szakkollégium Nemzetközi és Európai Jogi Műhelyének szervezésében egy komplex kurzus került megtartásra, amelynek célja az volt, hogy a hírközlés szektora és a versenyjog alapvető összefüggéseire világítson rá. A kurzus egyfajta "étlap"-ként is szolgált: a tanulmányokat író hallgatók a bevezető előadások után maguk választhatták ki, hogy melyik témában terveznek elmerülni, és dolgozatot készíteni. Az első, bevezető óra a telekommunikációban lezajlott piacnyitás európai gyökereit mutatta be, valamint a magyarországi lépéseket. A második óra folyamán a versenyjog antitröszt-lábjának részletezése került sorra, különös tekintettel a mobilkartell-ügyre. A harmadik óra a Jelentős Piaci Erő és az egyetemes szolgáltató kérdéseivel foglalkozott. A negyedik óra az állami támogatások megengedhetőségét vizsgálta, az utolsó alkalmon pedig a frekvenciarendelés, és ezzel kapcsolatban az európai oligopol-jellegű mobilpiacok kerültek sorra. Az órák helyszíne a Bibó István Szakkollégium épülete volt, az óratartók pedig közösen, egyfajta kerekasztalbeszélgetés formájában tartották meg a kurzust.

A kurzus végeztével a hallgatók kiválasztották a számukra legérdekesebb részterületet, megkeresték konzulenseiket, 2014 első negyedéve így a tanulmányok megírásával telt. Az elkészült dolgozatokat a konzulensi értékelés után kétfős lektoráló és szerkesztő bizottság is átnézte, majd két oktató előszavával, valamint az igazgatói köszöntővel egészült ki a nyomdának leadott anyag. 2014 március végén továbbá a hallgatók vázlatai nyomán készült el a kötetbemutató konferencia meghívójának és plakátjainak tervezete is. Ezek 2014 április elején készültek el, így megindult a 2014 április végi konferencia széles körű reklámozása: a plakátokat több egyetem és kollégium épületébe kifüggesztették, valamint a szociális média csatornáin keresztül is terjesztették, meghívókat pedig mind papír alapon, mind e-mailen igyekezett továbbítani a Szakkollégium az érdekelt szervezeteknek, szakmai partnereknek és támogatóknak.

2014. április 25-én pedig sor került a kötetbemutató konferenciára. Noha az eredeti ütemterv a Bibó Év programsorozat keretein belül tervezte bemutatni a kötetet, az iránta való szakmai érdeklődés, és a téma szűk voltára tekintettel végül alkalmasabbnak bizonyult egy kifejezetten erre a programra szervezett esemény megtartása. A bemutató során a kötetet dr. Szántó Tibor mutatta be, majd két kerekasztal-beszélgetésre került sor dr. Bartóky-Gönczy Balázs, dr. Csorba Gergely, dr. Marosi Zoltán és dr. Szántó Tibor részvételével. Az eseményt állófogadás zárta.

Kelt: Budapest, 2014. április 30.

.....
Kapcsolattartó aláírása

Bibó István Szakkollégium
Felelős Értelemért Alapítvány
1118 Budapest, Ménesi út 12.
Adószám: 18256866-1-43
Bank/számlaszám: 11211041-20864020

.....
Képviselet
cégszerű aláírása